

Wol: tekst 17.2.14/13,09
PRIJEDLOG

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine br. 150/11), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2014. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o zaključcima i preporukama Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj održanog 20. lipnja 2013. godine u Zagrebu, u tekstu koji je dostavilo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije aktom, Klasa: _____; Urbroj: _____.

2. Zadužuju se tijela državne uprave nadležna za upravljanje programom IPA te korisnici projekata iz programa IPA za provedbu obveza navedenih u Izvješću iz točke 1. ovoga Zaključka, u zadanim rokovima.

3. Zadužuje se Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije da o prihvaćanju Izvješća iz točke 1. ovoga Zaključka, na odgovarajući način, obavijesti sva relevantna ministarstva i druga relevantna tijela državne uprave koja sudjeluju u sustavu upravljanja programom IPA.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, _____

OBRAZLOŽENJE ZAKLJUČKA

U organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU), Uprave za strateško planiranje (USP), kao ureda nacionalnog koordinatora za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom, dana 20. lipnja 2013. godine održan je peti po redu sastanak Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj.

Sastanak Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj održava se jedanput godišnje na najvišoj razini. Sastanku su nazočili predstavnici hrvatskih državnih institucija uključenih u upravljanje programom IPA, i to: Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU (MRRFEU), Ministarstva financija (MF), Središnje agencije za ugovaranje i financiranje programa i projekata EU (SAFU), Agencije za reviziju sustava provedbe programa EU (ARPA) te predstavnici operativnih struktura za II., III., IV. i V. komponentu programa IPA i provedbenih tijela: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU (MRRFEU); Ministarstvo gospodarstva (MINGO); Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture (MPPI); Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (MZOIP); Ministarstvo rada i mirovinskog sustava (MRMS); Ministarstvo poljoprivrede (MP) te Agencija za regionalni razvoj.

Sastanku su također nazočili predstavnici Europske komisije (EK) iz sljedećih Općih uprava: Opće uprave za proširenje, Opće uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj te Opće uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost.

Članovi Nadzornog odbora za praćenje programa IPA su: predstavnici Europske komisije, nacionalni koordinator za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom, nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, čelnici operativnih struktura ili njihovi predstavnici, strateški koordinator za III. i IV. komponentu programa IPA te dužnosnik ovlašten za odobravanje programa.

Sastanak Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj ima za cilj unapređenje cjelokupne učinkovitosti, kvalitete i povezanosti svih programa i aktivnosti te njihovu usklađenost s prioritetima navedenim kako u nacionalnim, tako i u strateškim dokumentima Europske komisije.

Izvješće o zaključcima i preporukama Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj predstavlja prikaz stanja korištenja programa IPA zaključno s 20. lipnja 2013. godine, osvrt na predstojeće aktivnosti po pojedinim komponentama programa IPA, kao i preporuke upravljačkim strukturama za njihovo izvršenje.

Usvajanjem Zaključka i pripadajućeg Izvješća o zaključcima i preporukama Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj ostvaruju se obveze Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU), Uprave za strateško planiranje (USP), kao ureda nacionalnog koordinatora za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom, koje proizlaze iz čl. 21. st. 2. Zakona o sustavu provedbe programa Europske unije i sustavu provedbe projekata financiranih iz sredstava zajmova i darovnica iz ostalih inozemnih izvora (NN 58/2006).

**IZVJEŠĆE O ZAKLJUČCIMA I PREPORUKAMA NADZORNOG
ODBORA ZA PRAĆENJE PROVEDBE PROGRAMA IPA U
REPUBLICI HRVATSKOJ ODRŽANOG
20. LIPNJA 2013. GODINE U ZAGREBU**

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Zagreb, siječanj 2014. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. ZAKLJUČCI I PREPORUKE NADZORNOG ODBORA ZA PRAĆENJE PROVEDBE PROGRAMA IPA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	4
2.1. I. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I IZGRADNJA INSTITUCIJA.....	4
2.2. II. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA.....	6
2.3. III. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – REGIONALNI RAZVOJ.....	7
2.4. IV. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA .	11
2.5. V. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ.....	12
DODATAK 1. - OBVEZE PREMA ZAKLJUČCIMA NADZORNOG ODBORA ZA PRAĆENJE PROVEDBE PROGRAMA IPA.....	14

1. UVOD

U organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Uprave za strateško planiranje kao ureda nacionalnog koordinatora za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom, dana 20. lipnja 2013. godine održan je, šesti po redu, sastanak Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj.

Sastanak Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj održava se jedanput godišnje na najvišoj upravljačkoj razini. Sastanku su nazočili predstavnici hrvatskih državnih institucija uključenih u upravljanje programom IPA, i to: Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU), Ministarstva financija (MF), Središnje agencije za ugovaranje i financiranje programa i projekata EU (SAFU), Agencije za reviziju sustava provedbe programa EU (ARPA) te predstavnici operativnih struktura za II., III., IV. i V. komponentu programa IPA i provedbenih tijela: Ministarstva gospodarstva (MINGO); Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (MPPI); Ministarstva rada i mirovinskog sustava (MRMS); Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP); Ministarstva poljoprivrede (MP) te Agencije za regionalni razvoj.

Sastanku su također nazočili predstavnici Europske komisije (EK) iz sljedećih Općih uprava: Opće uprave za proširenje, Opće uprave za regionalnu politiku, Opće uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj te Opće uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost.

Članovi Nadzornog odbora za praćenje programa IPA su: predstavnici Europske komisije, nacionalni koordinatori za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom, nacionalni dužnosnik za ovjeravanje, čelnici operativnih struktura ili njihovi predstavnici, strateški koordinatori za III. i IV. komponentu programa IPA te dužnosnik ovlašten za odobravanje programa.

Sastanak Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA u Republici Hrvatskoj ima za cilj unapređenje cjelokupne učinkovitosti, kvalitete i povezanosti svih programa i aktivnosti te njihovu usklađenost s prioritetima navedenim kako u nacionalnim, tako i u strateškim dokumentima Europske komisije.

Sastankom Zajedničkog nadzornog odbora supredsjedali su g. Matija Derk, pomoćnik ministra i nacionalni koordinatori za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom (NIPAK) i g. Paul Vandoren, šef Delegacije Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Na sastanku je razmotren napredak u korištenju svih pet komponenti programa IPA te su dane preporuke za daljnji napredak.

Detaljne informacije o održanom sastanku Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA, kao i zaključci i preporuke istoga, sadržani su u nastavku ovog Izvješća. U Dodatku 1. istog, predstavljene su obveze koje proizlaze iz zaključaka Nadzornog odbora za praćenje provedbe programa IPA te su dani rokovi za njihovo izvršenje.

2. ZAKLJUČCI I PREPORUKE NADZORNOG ODBORA ZA PRAĆENJE PROVEDBE PROGRAMA IPA U REPUBLICI HRVATSKOJ

2.1. I. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – POMOĆ U TRANZICIJI I IZGRADNJA INSTITUCIJA

Na sastanku je predstavljeno trenutno stanje vezano uz provedbu I. komponente programa IPA (IPA TAIB). Provedba projekata iz programa IPA TAIB 2007, 2008 i 2009 je u tijeku, a u tijeku je i natječajna procedura i procedura ugovaranja za projekte unutar programa IPA TAIB 2010 i 2011. Proces programiranja za IPA TAIB 2012 i IPA TAIB 2013 uspješno je završen, te je Financijski sporazum za IPA TAIB 2012 potpisan 9. svibnja 2013., a završetak procesa ratifikacije očekuje se na početku četvrtog kvartala 2013. godine. Ratifikacija Financijskog sporazuma za IPA TAIB 2013 također se očekuje u četvrtom kvartalu 2013. godine.

Program IPA TAIB 2009 obuhvaća ukupno 21 projekt (uključujući projekt za sufinanciranje plaćanja članarina za sudjelovanje Republike Hrvatske u Programima Unije). Inicijalni rok za ugovaranje IPA TAIB 2009 je s 5. svibnja 2012. godine izmjenom Financijskog sporazuma produljen do 5. svibnja 2013. godine. Ukupno je alocirano 53,8 milijuna eura, od čega je 42,1 milijun eura sredstava iz programa IPA dok nacionalno sufinanciranje iznosi 11,7 milijuna eura, te je s danom 5. svibnja 2013. godine ukupno ugovoreno 93,12% dodijeljenih IPA sredstava.

Program IPA TAIB 2010 obuhvaća ukupno 13 projekata (uključujući projekt za sufinanciranje plaćanja članarina za sudjelovanje Republike Hrvatske u Programima Unije). Ukupno je alocirano 56,6 milijuna eura, od čega je 38,6 milijuna eura sredstava iz programa IPA dok nacionalno sufinanciranje iznosi 18 milijuna eura. Ugovor je potpisan 7. travnja 2011. godine, a rok za ugovaranje je 7. travnja 2013. godine. U tijeku su natječajne procedure i procedure ugovaranja, a do kraja svibnja 2013. godine ugovoreno je 38,97% dodijeljenih IPA sredstava. Rok za ugovaranje produžen je do 7. travnja 2014. godine. Do kraja 2013. godine očekuje se da će postotak ugovaranja iznositi oko 70% od ukupno alociranih sredstava.

Financijski sporazum za IPA TAIB 2011 potpisan je 21. svibnja 2012. godine te ratificiran u Hrvatskom saboru 6. srpnja 2012. godine. Krajnji rok za ugovaranje je 21. svibnja 2015. godine.

Financijski sporazum za IPA TAIB 2012 potpisan je 9. svibnja 2013. godine, a završetak procesa ratifikacije očekuje se u četvrtom kvartalu 2013. godine.

Financijski sporazum za IPA TAIB 2013 potpisan je 26. srpnja 2013. godine, a završetak procesa ratifikacije očekuje se također u četvrtom kvartalu 2013. godine.

Rezultati završenih projekata po sektorima u okviru programa IPA TAIB pokazuju održivost projekata u već ranoj fazi provedbe, što predstavlja napredak u odnosu na prijašnje dvije

godine. Nadalje, korisnici projekata su sve manje usmjereni na potrošnju i apsorpciju financijskih sredstava, a sve veći naglasak stavljaju na kvalitetu rezultata i poštivanje rokova provedbe. Kvaliteta vlasništva institucija korisnica nad projektima bila je općenito dobra tijekom 2012. godine u korisničkim institucijama što doprinosi uspješnom ispunjavanju projektnih ciljeva i postizanju zadanih rezultata. S obzirom na institucionalnu održivost i održivost samog sustava, nakon pristupanja većina institucija korisnica će u potpunosti biti integrirana u EU institucionalne strukture što će omogućiti održivost. Dodatno, EU i nacionalno zakonodavstvo pružaju temeljitu osnovu za održivost rezultata u korisničkim institucijama. U cjelini, te u većini projekata, održivost je osigurana opredjeljenošću Vlade Republike Hrvatske za primjenu zakonodavstva EU i za održavanje standarda EU.

U kontekstu provedbe programa IPA TAIB posebno je naglašena važnost pretprijetne pomoć Europske unije kroz potrebnu podršku Hrvatskoj u njenim naporima da ispuni uvjete u procesu pristupanja. Neovisni ocjenjivači istaknuli su kako je poboljšanje zakonskih i administrativnih struktura, sustava infrastrukture te resursa, ključni rezultat IPA TAIB programa. Učinak IPA TAIB programa na dulji rok očituje se u sposobnosti Hrvatske da udovoljava zahtjevima EU članstva te da ima koristi od statusa države članice.

S obzirom na administrativne kapacitete, korisnici i dionici čine se dobro pripremljenima, sposobnima i spremnima za učinkovitu implementaciju aktivnosti i općenito upravljanje programima, što dovodi do zaključka da osnovni kapaciteti za provođenje i upravljanje strukturnim instrumentima postoje. Administrativni kapaciteti uglavnom se nalaze u institucijama sa dugogodišnjim iskustvom u prethodno uspješno provedenim projektima (Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU, Ured za udruge, itd.) a od kojih je većina imala nastavak projekata, gdje je svaki idući projekt bio temeljen na poboljšanom kapacitetu i postignutim rezultatima prethodnog projekta.

Napredak u izvedbi korisnika očituje se trendom smanjenja stopa odbijenica projektne dokumentacije u okviru programa IPA TAIB iz godine u godinu. Najniža ukupna stopa odbijenica zabilježena je 2012. godine i iznosila je 2.26% za razliku od prethodnih godina kada su zabilježene stope od 31.28% za 2009. godinu, 21.96% za 2010. godinu, i 17,81% za 2011. godinu. Do 12. veljače 2013. godine kada je dodijeljena dozvola za rad u sustavu bez prethodnih (*ex-ante*) kontrola od strane Delegacije Europske unije, ukupna stopa odbijenica iznosila je 0%. Veliki je napor uložen u poboljšanje kvalitete natječajne dokumentacije u radu s tijelima državne uprave, što je u konačnici rezultiralo prijenosom ovlasti u veljači 2013. godine.

Predstavnici EK iskazali su zadovoljstvo ukupnim napretkom i smanjenjem stope odbijenica i naglasili da je važno održati kapacitete u nadolazećim godinama imajući u vidu činjenicu da će se programi IPA 2010, IPA 2011, IPA 2012 i IPA 2013 nastaviti provoditi do 2018. godine, kao i Prijelazni instrument (eng. Transition Facility) kojeg je potrebno koordinirati kako bi se izbjeglo preklapanje. Predstavnici EK također su izrazili zadovoljstvo naporom koji je uložen kako bi se pokazalo dobro funkcioniranje decentraliziranog sustava provedbe. Za razliku od prijašnjih odluka o proširenju EU, u slučaju Hrvatske po prvi put je dozvola za

rad u sustavu bez prethodnih (*ex-ante*) kontrola od strane Delegacije Europske unije donesena u razmjerno ranijem periodu prije pristupanja u EU u odnosu na druge zemlje i bila u skladu s preporukama Europskog revizorskog suda u tom smislu. To je omogućilo Hrvatskoj da stekne dodatno iskustvo bez direktne pomoći Delegacije EU prije samog pristupanja. Predstavnici EK izrazili su nadu da će takvo iskustvo biti korisno i da će podaci u narednim godinama pokazati i dobru iskorištenost strukturnih fondova.

2.2. II. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – PREKOGRANIČNA SURADNJA

U okviru II. komponente programa IPA nalazi se ukupno šest prekograničnih i dva transnacionalna programa suradnje za koje je nadležno Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU, Uprava za upravljanje operativnim programima (UUOP). II. komponenta programa IPA osigurava sredstva za tri vrste programa prekogranične suradnje: 1. prekogranična suradnja sa susjednim državama članicama – Slovenija, Mađarska i Jadranska prekogranična suradnja; 2. prekogranična suradnja sa susjednim državama koje nisu članice Europske unije: Srbija, Bosna i Hercegovina i Crna Gora; 3. prekogranična suradnja u okviru transnacionalnih programa – Jugoistočna Europa i Mediteran.

Nadzorni odbor je informiran o organizaciji Operativne strukture (OS) koja je uspješno ispunila preporuke revizorskog izvješća Opće uprave za proširenje iz lipnja 2012. godine što je rezultiralo dobivanjem dozvole za rad u sustavu bez prethodnih (*ex-ante*) kontrola od strane Delegacije Europske unije na raspisivanje natječaja i ugovaranje te od veljače 2013. godine Hrvatska provodi IPA programe prekogranične suradnje s državama nečlanicama Europske unije odnosno s Bosnom i Hercegovinom, Srbijom i Crnom Gorom u okviru decentraliziranog upravljanja *bez ex-ante* kontrola.

U programima prekogranične suradnje sa Srbijom, Crnom Gorom i Bosnom i Hercegovinom u svakom programu su raspisana po dva natječaja u sklopu kojih su se odabrali i ugovorili prekogranični projekti. Trenutni administrativni kapaciteti OS su zadovoljavajući a kontinuirano se provodi i edukacija za sadašnje poslove i za potrebe budućih 2014.-2020. poslovnih procesa. Usavršavanje zaposlenika provodi se i kroz projekt *IPA 2008 Pomoć pri upravljanju Ciljem 3 unutar kohezijske politike (engl. Assistance with the Management of Objective 3 under Cohesion Policy)*.

Interes za sudjelovanje u programima prekogranične suradnje sa zemljama korisnicama je kontinuirano iznimno visok i na lokalnoj i na regionalnoj razini što je pozitivan znak da će se taj trend nastaviti i u tri natječaja koji će uskoro biti pokrenuti.

Sporazumi o financiranju između Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije za 2012. i 2013. godinu za programe prekogranične suradnje s IPA zemljama odnosno za bilateralne programe Hrvatska - Crna Gora, Hrvatska - Srbija i Hrvatska - Bosna i Hercegovina potpisani su 13. lipnja 2013. od strane NIPAK-a te se očekuje ratifikacija u Hrvatskom saboru.

Na sastanku su ukratko predstavljeni rezultati ugovorenih projekata u programima koji se provode prema sustavu decentraliziranog upravljanja bez prethodnih kontrola Delegacije Europske unije – u tri bilateralna prekogranična programa s državama nečlanicama i prva dva poziva transnacionalnih programa suradnje.

U IPA prekograničnom programu Hrvatska - Srbija 2007.-2013. ugovoreni iznos IPA sredstava za Hrvatsku je iznosio 1.439.930,01 eura u prvom pozivu i 1.782.701,81 eura u

drugom pozivu. Ugovorena sredstva tehničke pomoći za provedbu IPA prekograničnog programa Hrvatska – Srbija 2007.-2013. (za alokacije 2007. – 2010.) iznose 318.050,00 eura.

Vežano uz prekogranični program Hrvatska – Bosna i Hercegovina 2007. – 2013. ugovoreno je 1.796.639,96 eura IPA sredstava u prvom pozivu te 2.684.538,74 eura u drugom pozivu. Ugovorena sredstva tehničke pomoći za provedbu IPA prekograničnog programa Hrvatska – Bosna i Hercegovina 2007.-2013. (za alokacije 2007. – 2011.) iznose 499.999,95 eura.

U IPA prekograničnom programu Hrvatska - Crna Gora 2007.-2013. ugovoreno je 716.631,11 eura IPA sredstava u prvom pozivu te 960.959,59 eura u drugom pozivu. Ugovorena sredstva tehničke pomoći za provedbu IPA prekograničnog programa Hrvatska – Crna Gora 2007.-2013. (za alokacije 2007. – 2010.) iznose 159.852,00 eura.

U Transnacionalnom programu Jugoistočna Europa (SEE) na prvom pozivu ugovoreno je 9 projekata u iznosu od 743.437,57 eura IPA sredstava. Provedba projekata je protekla bez većih problema, a svi projekti su završeni. U drugom pozivu ugovoreno je 259.320,01 eura IPA sredstava..

U Transnacionalnom programu Mediteran (MED) u prvom pozivu ugovorena su 3 projekta u iznosu od 151.963,83 eura IPA sredstava. U drugom pozivu ugovorena su također tri projekta u iznosu od 133.195,23 eura IPA sredstava.

EK je ocijenila programe prekogranične suradnje izrazito važnim kako u ekonomskom smislu tako i u ojačavanju veza stanovništva pograničnih područja.

2.3. III. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – REGIONALNI RAZVOJ

Od datuma pristupanja EU, 1. srpnja 2013. godine, Republika Hrvatska ima pravo na korištenje strukturnih fondova (Europskog fonda za regionalni razvoj i Europskog socijalnog fonda) i Kohezijskog fonda. U 2012. godini Operativni programi III. i IV. komponente modificirani su za potrebe dodatne alokacije za 2012. i polovicu 2013. godine dok sadržajno nije bilo većih izmjena. Općenito, u III. komponenti je poboljšana primjena n+3 pravila.

III. a komponenta programa IPA - promet:

Predstavnik Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (MPPI) i čelnik Operativne strukture predstavio je trenutno stanje vežano uz Operativni program (OP) Promet te izvijestio o provedbi programa i administrativnim kapacitetima u 2012. godini sa završnim datumom izvješćivanja na dan 30. svibnja 2013. godine.

U Operativnom programu Promet trenutno su ugovorena 22 ugovora ukupne vrijednosti 80.789.650,98 eura od čega 68.671.203,33 eura EU sredstava te 12.188.447,65 eura nacionalnih sredstava što iznosi 69% ukupne vrijednosti Operativnog programa. Dovořeno je 9 ugovora ukupne vrijednosti 13.388.100,00 eura od čega 11.379.885,00 eura IPA sredstava te 2.008.215,00 eura nacionalnog sufinanciranja.

U prvoj prioritetoj osi ugovorena vrijednost projekata je 73.628.732,00 eura, od čega su 62.584.423,00 eura EU sredstva, kroz 12 ugovora, a od toga su završena 4 i to: Glavni

kolodvor - isporuka skretnica u vrijednosti od 187.360,00 eura; Izvođenje radova u vrijednosti od 10.371.900,00 eura; Nadzora radova u vrijednosti 1.282.870,00 eura i Potpora HŽ Infrastrukturi u ocjeni natječajne dokumentacije za radove u vrijednosti od 81.264,00 eura. Procijenjena vrijednost projekata u pripremi iznosi 19.650.000,00 eura.

U drugoj prioritetnoj osi ugovorena vrijednost projekata iznosi 6.067.998,00 eura kroz 7 ugovora, od čega su 3 ugovora završena i to a) Obnova i unaprjeđenje plovnog puta rijeke Save Tehnička pomoć za pregled dokumentacije za obnovu i poboljšanje plovnog puta rijeke Save, ukupne vrijednosti 198.814,00 eura; Tehnička pomoć za obnovu luke Vukovar - nova luka istok u iznosu od 176.760,00 eura te Izgradnja i rekonstrukcija Južne obale luke Osijek - Tehnička pomoć za pregled postojeće dokumentacije u iznosu od 186.532,00 eura. Procijenjena vrijednost projekata u pripremi iznosi 1.300.000,00 eura.

U trećoj prioritetnoj osi vrijednost ugovorenih projekata je 1.092.920,00 eura odnosno 928.982,00 eura EU sredstava kroz 3 ugovora od kojih su završena 2: Potpora Operativnoj strukturi za promet u samostalnoj identifikaciji, ocjenjivanju i pripremi projekata i Tehnička pomoć Operativnoj strukturi za promet za upravljanje Operativnim programom i provedbu projekata u vrijednosti od 902.600,00 eura. Procijenjena vrijednost projekata u fazi natječaja je 2.129.412,00 eura od čega je 1.810.000,00 eura EU sredstava.

Što se tiče postignuća u 2013. godini predstavnik Ministarstva je posebno istaknuo završetak projekta ugradnje signalno-sigurnosnih uređaja na zagrebačkom Glavnom kolodvoru, čija vrijednost iznosi 11,84 milijuna eura. Projektom su zamijenjeni više od 70 godina stari uređaji, čime se omogućava bolja protočnost prometa vlakova na cijelome zagrebačkom čvorištu i skraćuje vrijeme njihova manevriranja, s ciljem modernizacije željezničke infrastrukture i usklađivanja s normama EU. Osim tog projekta, završio je i projekt „Tehnička pomoć operativnoj strukturi za promet u procjeni i identifikaciji projekata“. Cilj projekta bio je pripremiti Hrvatsku za učinkovito upravljanje i apsorpciju IPA pomoći, kao i povećati hrvatske kapacitete za učinkovito korištenje Strukturnih fondova i Kohezijskog fonda nakon ulaska u EU.

Tijekom 2013. godine također su intenzivirane aktivnosti u pogledu izrade nove Strategije prometnog razvoja RH. Strategija prometnog razvoja RH, koju Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture trenutno priprema, izrađuje se za vremenski period 2014.-2020. Metodologija koju Ministarstvo koristi pri izradi ovog važnog dokumenta podrazumijeva sljedeće segmente: izradu sektorskih prometnih strategija, spajanje sektorskih prometnih strategija u nacionalnu Strategiju prometnog razvoja RH, izradu Strateške procjene utjecaja na okoliš (SEA-e), Prometni model te odluke na nacionalnom nivou.

Predstavnik MPPI je izvijestio o ostvarenom pozitivnom trendu u provedbi Operativnog programa Promet što je dokazano ispunjenjem n+3 pravila za 2012. godinu, a prognoze za ispunjenje tog pravila u 2013. godini su također dobre.

Operativna struktura također nastavlja s daljnjim jačanjem administrativnih kapaciteta. U provedbi su natječaji za zapošljavanje 10 službenika, a u planu su natječaji za zapošljavanje dodatnih 5 službenika.

EK je potvrdila kako je jačanje administrativnih kapaciteta i dalje prioritet i preduvjet budućeg povlačenja sredstava iz strukturnih fondova. Također je preporučena uska suradnja između Ministarstva pomorstva prometa i infrastrukture i Ministarstva zaštite okoliša budući da će projekti OP Promet ovisiti o strateškim studijama utjecaja na okoliš. Preporučuje se i podrška jedinicama lokalne i regionalne samouprave u stvaranju visoko kvalitetnih projekata za apsorpciju sredstava strukturnih instrumenata za 2013. godinu. Također je naglašena važnost izrade Strategije prometnog razvoja RH te Prometnog modela.

III. b komponenta programa IPA - zaštita okoliša:

Predstavnik Ministarstva zaštite okoliša i prirode i čelnik Operativne strukture, predstavio je podatke o provedbi Operativnog Programa za zaštitu okoliša. Doznačena IPA sredstva u ovom OP-u za razdoblje 2007-2013 iznose 131,3 milijuna eura. Do sada su potpisani ugovori ukupne vrijednosti 83,1 milijun eura IPA sredstava što je približno 63% sredstava za ukupan Operativni program. U odnosu na ugovorene iznose, do sredine lipnja 2013. godine plaćeno je 25,8 milijuna eura odnosno 31% IPA sredstava. Sa zadovoljstvom je istaknuto da je n+3 cilj za 2012. godinu postignut te čak i premašen za 1,2 milijuna eura.

U području gospodarenja otpadom, trenutno se provode tri projekta od kojih su dva infrastrukturni projekti Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina i ŽCGO Kaštijun, a jedan projekt tehničke pomoći za pripremu projektne dokumentacije za sanaciju "crne točke" Sovjak. Izvješteno je da je EK u 2012. godini odobrila zahtjev za modifikacijom projekata izgradnje centara za gospodarenje otpadom Marišćina i Kaštijun uslijed revidiranog izračuna stope manjka financiranja. Modifikacijom je za projekt Marišćina EU sufinanciranje povećano s 22,3 milijuna eura na 25,9 milijuna eura, a za projekt Kaštijun s 18,9 milijuna eura na maksimalnih 25,05 milijuna eura. Dvostrani sporazumi za navedene izmjene projekata Marišćina i Kaštijun potpisani su u ožujku 2013. godine. Radovi na izgradnji ŽCGO Marišćina započeli su u ožujku 2013., a za ŽCGO Kaštijun ostvareni su preduvjeti za početak radova u drugoj polovici lipnja 2013.

U sektoru vodnoga gospodarstva četiri infrastrukturna projekta su u provedbi: Slavonski Brod, Knin, Drniš i Sisak, a za dva velika projekta Poreč i Osijek očekuje se odobrenje EK i potpisivanje Dvostranih sporazuma o provedbi projekata. U vrlo visokoj fazi provedbe su projekti Slavonski Brod, Knin i Drniš, za koje su potpisani svi ugovori. Od ukupno 13 ugovora za navedene projekte, šest ih je završeno. Za projekt „Program za otpadne vode SISAK“, koji je odobren prošle godine, od ukupno pet predviđenih ugovora, do lipnja su potpisana četiri ugovora. Postupak javne nabave za usluge pripreme dokumentacije za 16 novih projekata iz vodnog sektora u završnoj je fazi a financirat će se u sljedećem programskom razdoblju.

U tijelima Operativne strukture značajno su pojačani administrativni kapaciteti u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje provedenim javnim natječajem ili unutarnjom preraspodjelom zaposlenika. U Ministarstvu zaštite okoliša i prirode zaposleno je 6 novih djelatnika, u Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost 8, a u Hrvatskim vodama 9 novih djelatnika uključenih u provedbu IPA programa. Iako obveza zapošljavanja prema Odluci Vlade Republike Hrvatske od 6. prosinca 2012. godine nije u potpunosti ispunjena u svim tijelima, postignut je značajan napredak, a zapošljavanje se i dalje nastavlja.

Prioriteti utvrđeni u okviru IPA IIIb komponente nastaviti će se financirati u okviru Operativnog programom „Okoliš“ 2007-2013 koji će objediniti IPA sredstva te sredstva iz Kohezijskog fonda. Nacrt Operativnog programa „Okoliš“ upućen je Europskoj komisiji na ocjenu u svibnju 2013. godine.

EK je naglasila kako je dovoljan broj i to educiranih djelatnika ključan za uspješno upravljanje Operativnim programom te se zapošljavanje ne bi trebalo ograničiti samo na IPA institucije nego i na nove sektore koji će biti financirani iz strukturnih fondova u razdoblju 2014-2020. godine. Novi operativni programi trebaju biti izrađeni na način da maksimalno doprinose ispunjenju odredbi Ugovora o pristupanju posebno pristupnih obveza u prijelaznom razdoblju. Naglašena je važnost da se odredbe Ugovora o pristupanju doista u potpunosti ispunjavaju. U tom kontekstu naglašena je važnost izrade kvalitetnih studija procjene utjecaja na okoliš i strateške procjene utjecaja na okoliš.

Čelnik OS je pojasnio da se jačanje administrativnih kapaciteta provodi kontinuirano i kroz Twinning projekt "Jačanje kapaciteta za stratešku procjenu utjecaja na okoliš na regionalnoj i lokalnoj razini". Nadalje u pripremi je nova regulativa o zaštiti okoliša koja obvezuje gradove preko 30.000 stanovnika na izradu strateške procjene utjecaja na okoliš što će dodatno podići kvalitetu strateške procjene utjecaja na okoliš.

III. c komponenta programa IPA – regionalna konkurentnost

Predstavnik Ministarstva gospodarstva ukratko je predstavio podatke o provedbi Operativnog programa Regionalna konkurentnost (OPRK).

Ukupna doznačena sredstva za ovaj OP za razdoblje 2007-2013 iznosi 93,38 milijuna eura, od čega su 79,38 milijuna eura EU sredstva a 14 milijuna eura su nacionalna sredstva. Očekuje se da će pravilo n+3 za 2013. godinu biti ispunjeno. Što se tiče jačanja administrativnih kapaciteta OS provodi usvojene planove zapošljavanja Vlade Republike Hrvatske. Trenutno Operativna struktura ima 20 zaposlenih u Ministarstvu gospodarstva, 12 u Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova EU, 14 zaposlenika u Ministarstvu poduzetništva i obrta i 11 u Ministarstvu znanosti obrazovanja i sporta odnosno ukupno 57 zaposlenika. Svi zaposlenici pohađaju redovnu edukaciju koju provodi Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU te edukaciju kroz projekt iz Tehničke pomoći vezano za horizontalna pitanja upravljanja Operativnim programom prioritetne osi 3. Operativnog programa za Regionalnu konkurentnost.

Ukupna vrijednost potpisanih ugovora do 19. lipnja 2013. godine iznosila je 81,8 milijuna eura odnosno 87,2% sredstava ukupnog OP-a.

Do 31. prosinca 2012. godine certificirano je ukupno 23.830.710,79 eura od čega 20.256.104,17 eura EU sredstava te 3.574.606,62 eura nacionalnih sredstava dok je za postizanje n+3 pravila za 2012. godinu bilo potrebno certificirati 22.863.221,00 eura IPA sredstava što je dovelo do neiskorištenja sredstava i povrata „*decommitment*“ u iznosu od 2.607.116,83 eura.

Kako bi se zadovoljilo n+3 pravilo i izbjegao povrat sredstva potrebno je ugovoriti kumulativan iznos od 34.456.105,00 eura IPA sredstava do kraja 2013. godine. U 2013. godini do 19. lipnja ukupno je ugovoreno 23.636.279,00 eura IPA sredstava. Realno je procijenjeno da će se do kraja 2013. godine certificirati oko 10,8 milijuna eura više nego što je potrebno za ispunjenje n+3 pravila. Kako bi do kraja godine bio ugovoren predviđeni iznos te izbjegnuto „*decommitment*“ u 2013. godini, potrebno je da zahtjev za procjenu usklađenosti sustava s nacionalnim pravilima i pravilima EU za korištenje strukturnih fondova („*compliance assesment*“) bude odobren na vrijeme.

Nadzorni odbor je izvješten o promjeni Upravljačkog tijela OP Regionalna konkurentnost s dosadašnjeg Ministarstva gospodarstva u Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU te o imenovanju gđe Helge Bubanović Devčić čelnikom OS a o čemu će Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje pismeno izvijestiti sve relevantne strane.

2.4. IV. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Predstavnik Ministarstva rada i mirovinskog sustava i čelnik operativne strukture za IV. komponentu ukratko je izložio stanje provedbe Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala. Vrijednost ugovorenih projekata u Operativnom programu iznosi 53,7 milijuna EUR, što je jednako 45 % ukupne vrijednosti Operativnog programa. Od tog iznosa isplaćeno je 43,2 milijuna eura a certificirano je 33 milijuna eura. Iznos koji je krajem 2012. godine poslan Europskoj komisiji na certifikaciju bio je za 2 eura manji od onog iznosa koji je bio uvjet za ispunjenje pravila n+3, što je u konačnici rezultiralo automatskim gubitkom sredstava „*decommitment*“ od oko 2 milijuna eura. Kako bi se rizik za ponovnim gubitkom eliminirao u budućnosti, te zbog smanjenog kapaciteta provedbenih tijela, tijekom prošle godine zaposleno je 45 osoba. U provedbu Operativnog programa uključena su dva nova tijela: Vladin ured za udruge i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva¹. U lipnju 2013. godine u Operativnoj strukturi Razvoj ljudskih potencijala ukupno je bilo zaposleno 138 osoba te 9 osoba na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa. U svrhu jačanja kapaciteta provedbenih tijela Operativne strukture, u razdoblju od siječnja do lipnja 2013. godine zaposlene su 32 osobe. Uz redovite programe edukacije novi članovi prolaze mentorski program te praktični trening na radnom mjestu kako bi se što prije mogli uključiti u proces rada. Općenito, komponenta IV je usredotočena na ubrzanje ugovaranja malih ugovora za dodjelu bespovratnih sredstava.

¹ Odlukom Europske komisije C(2012)5710 kojom se izmjenjuje Odluka C(2008)7405 o prijenosu ovlasti za upravljanje komponentom razvoja ljudskih potencijala u Instrumentu pretprijetne pomoći, u provedbu Operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala uključeni su Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske te Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.

U sklopu prioriteta zapošljavanja, socijalnog uključivanja i edukacija provedeno je dosad 200 projekata, a u projektima je dosad obuhvaćeno 15 000 osoba kao krajnjih korisnika. U prioritetu zapošljavanja uspostavljeno je 21 lokalno partnerstvo te donesena 21 strategija vezana uz izgradnju ljudskih resursa. Nakon 64 provedena ugovora zaposlenje je pronašlo 1100 zaposlenika. U prioritetu socijalnog uključivanja 4500 ljudi sudjelovalo je u projektnim aktivnostima, te je izrađeno osam akcijskih planova za zapošljavanje osoba s invaliditetom u osam županija. U prioritetu obrazovanja usvojen je Hrvatski kvalifikacijski okvir kako bi se sektor obrazovanja povezao s tržištem rada. Povećali su se i institucionalni kapaciteti kako bi se omogućila reforma obrazovnog sustava. Kroz ovaj prioritet potporu kroz razne projekte dobilo je 329 obrazovnih institucija. U sektoru obrazovanja 5656 krajnjih korisnika sudjelovalo je u provedbi projektnih aktivnosti. U prioritetu jačanja uloge civilnog društva planirane su aktivnosti razvoja organizacija civilnog društva i to u okviru poticanja građana da sudjeluju u donošenju odluka na lokalnoj razini i pružanja potpore programima organizacija civilnog društva aktivnih u volonterstvu te jačanju ekonomske i socijalne kohezije.

Predstavnica Opće uprave za zapošljavanje potvrdila je značajan utjecaj IPA programa na pitanja socijalne uključenosti i razvoj ljudskih potencijala te izgradnju struktura za upravljanje sredstvima iz Europskog socijalnog fonda koji će biti na raspolaganju nakon ulaska u Europsku uniju. IPA program također je poboljšao suradnju i partnerstvo među dionicima na tržištu rada kako bi se ojačao segment izobrazbe u svrhu povećanja zapošljivosti radnika te kako bi se u tržište rada uključile nacionalne manjine, osobe s invaliditetom te ranjive skupine.

2.5. V. KOMPONENTA PROGRAMA IPA – RURALNI RAZVOJ

Predstavnica Ministarstva poljoprivrede izvijestila je članove Nadzornog odbora o rezultatima provedbe programa IPARD u 2012. godini. Od početka provedbe IPARD programa u 2010. godini do zaključno 31. prosinca 2012. godine objavljeno je ukupno 15 natječaj za sve akreditirane mjere IPARD programa. Tijekom spomenutog razdobljale su akreditirane mjere 101, 103, 301 i 302, a od 2013. godine i mjere 202 i 501. Tijekom 2012. godine objavljeno je pet natječaj, od čega se dva odnose na mjere 101 i 103, dva na mjeru 302 te jedan natječaj za mjeru 301. Godina 2012. je vodeća u broju primljenih prijavi i isplaćenih sredstava.

Do 14. lipnja 2013. godine ugovoreno je ukupno 286 projekata a njihova je ukupna vrijednost 86 milijuna eura. Što se tiče administrativnih kapaciteta potrebnih za upravljanje programom, na Nadzornom odboru je izvješteno kako se radilo na jačanju istih tijekom 2012. i 2013. godine i to zapošljavanjem dodatnih djelatnika, kao i aktivnijim sudjelovanjem djelatnika savjetodavne službe za pomoć krajnjim korisnicima programa IPARD, kroz utvrđivanje prihvatljivosti ulaganja i identifikacije potencijalnih korisnika programa. Rezultat takvih aktivnosti jest vidno povećan broj prijavi na natječaje te broj ugovorenih projekata.

U 2012. godini provedena je evaluacija programa IPARD za 2010. i 2011. godinu a preporuke evaluatora će se koristiti u provedbi i programiranju Programa ruralnog razvoja za razdoblje 2014-2020.

Predstavnica Opće uprave za poljoprivredu Europske komisije složila se da je došlo do značajnijeg napretka u pogledu stopa ugovaranja i broja prijava na otvorene natječaje, međutim, upozorila je kako je potrebno voditi računa o dodatnom jačanju administrativnih kapaciteta u pogledu dodatnog zapošljavanja te edukacija u Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju kako bi se uspješno i što ažurnije obradio velik broj prijava. Također je istaknuto kako je iskustvo povrata alociranih sredstava u proračun EU (de-commitment) za 2009. godinu u iznosu od 13 milijuna eura pokazalo kako je praćenje procesa plaćanja ključno te kako je prema Akcijskom planu za ubrzanje procesa isplata potrebno i dalje pratiti procese plaćanja kako bi se takvi scenariji povrata sredstava izbjegli u budućnosti. Predstavnica Opće uprave za poljoprivredu ustvrdila je kako trenutno ne postoji opasnost od povrata sredstava te kako je ostvaren temeljni cilj programa IPARD, a to je dobra pripremljenost Republike Hrvatske za korištenje mehanizama Zajedničke poljoprivredne politike EU.

**DODATAK 1. - OBVEZE PREMA ZAKLJUČCIMA NADZORNOG ODBORA ZA
PRAĆENJE PROVEDBE PROGRAMA IPA**

OPIS MJERE/AKTIVNOSTI	ROK PROVEDBE	INSTITUCIJA
Aktivnost	Rok	Nadležno tijelo
I. komponenta programa IPA		
Ažurirati Nacrt Akcijskog Plana za provođenje preporuka Revizorskog suda i dostaviti Općoj upravi EK.	Odmah ²	Nacionalni koordinator za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom
Poslati odgovor na komentare EK na Prijelazni Instrument	Sredina srpnja 2013. godine ³	Nacionalni koordinator za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom
Imenovati nacionalni kontakt ured za twinning za pružanje pomoći drugim IPA zemljama korisnicama	Odmah ⁴	MRRFEU MVEP
III. i IV. komponenta programa IPA		
Odrediti način izvješćivanja Nacionalnog koordinatora za programe pomoći i suradnju s Europskom unijom o provođenju IPA komponenti III i IV	Kontinuirano	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU
Poslati pisanu obavijest o izmjeni Upravljačkog tijela za IIIc komponentu	Odmah po suglasnosti Vlade RH ⁵	Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje
Osigurati snažan pritek visoko kvalitetnih projekata kako bi se apsorbirala sredstva iz strukturnih fondova za 2013. godinu do kraja 2016. godine	Kontinuirano	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU

² Preporuka je ispunjena

³ Preporuka je ispunjena

⁴ Preporuka je ispunjena

⁵ Preporuka je ispunjena

V. komponenta programa IPA		
OS IPARD-a treba nastaviti kontrolirati proces plaćanja	Kontinuirano	Ministarstvo poljoprivrede
Preporuke za cjelokupni sustav upravljanja programom IPA		
Jačati administrativne kapacitete putem dodatnog zapošljavanja, relevantnih edukacija te zadržavanja zaposlenika u operativnim strukturama za program IPA te na složenim procesima upravljanja strukturnim instrumentima	Kontinuirano	Sva tijela uključena u sustav upravljanja programom IPA i Strukturnim fondovima